

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΣΥΝΟΧΗΣ
& ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΙΣΟΤΗΤΑΣ
& ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

42^ο Ενημερωτικό Σημείωμα
Μάρτιος 2025

Έρευνα για τη βία στο διαδίκτυο σε μαθητές και μαθήτριες

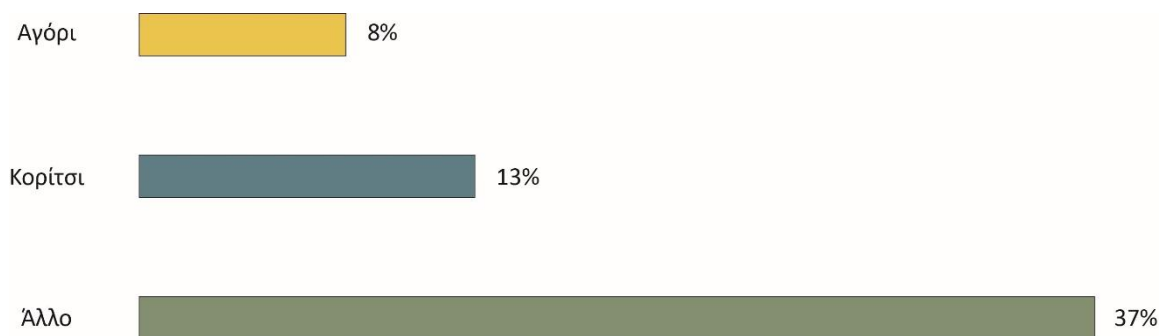
Στο 42^ο Ενημερωτικό Σημείωμα του Παρατηρητηρίου της Γενικής Γραμματείας Ισότητας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, παρουσιάζονται στατιστικά δεδομένα της έρευνας με τίτλο «Βία στο διαδίκτυο» του Ελληνικού Κέντρου Ασφαλούς Διαδικτύου το οποίο ξεκίνησε την λειτουργία του υπό την αιγίδα του ιδρύματος Τεχνολογίας και Έρευνας (ΙΤΕ).

- Η έρευνα πραγματοποιήθηκε πανελλαδικά από το Ελληνικό Κέντρο Ασφαλούς Διαδικτύου, υπό την έγκριση του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων (ΑΠ 142639/ΓΔ4) κατά το διάστημα **Νοέμβριος 2023 - Μάρτιος 2024**.
- Συμμετείχαν συνολικά **4.800 μαθητές ηλικίας 12-18 ετών** μέσω ενός ηλεκτρονικού ερωτηματολογίου που συμπληρώθηκε εντός ωρολογίου προγράμματος.
- Το **52%** των εφήβων που απάντησαν ήταν κορίτσια και το **48%** αγόρια.
- Οι έφηβοι που δηλώνουν ότι ανήκουν στο άλλο φύλο είναι εκείνοι που βιώνουν συχνότερα βία στο διαδίκτυο. Πιο συγκεκριμένα, **43%** όσων εφήβων δηλώνουν ότι ανήκουν στο άλλο φύλο, έχουν πέσει θύμα βίας στο διαδίκτυο. Από τα αποτελέσματα δεν προκύπτουν σημαντικές ποιοτικές διαφορές μεταξύ αγοριών και κοριτσιών.

Πίνακας 1: Έχετε πέσει ποτέ θύμα βίας στο διαδίκτυο; (ανά φύλο)

Αγόρι		Κορίτσι		Άλλο	
Ναι	11%	Ναι	12%	Ναι	43%
Όχι	89%	Όχι	88%	Όχι	57%

Γράφημα 1: Ποσοστό ερωτηθέντων μαθητριών/μαθητών που απάντησαν καταφατικά στην ερώτηση «Έχετε βιώσει παρενόχληση ή κακοποίηση στο διαδίκτυο λόγω του φύλου σας;».

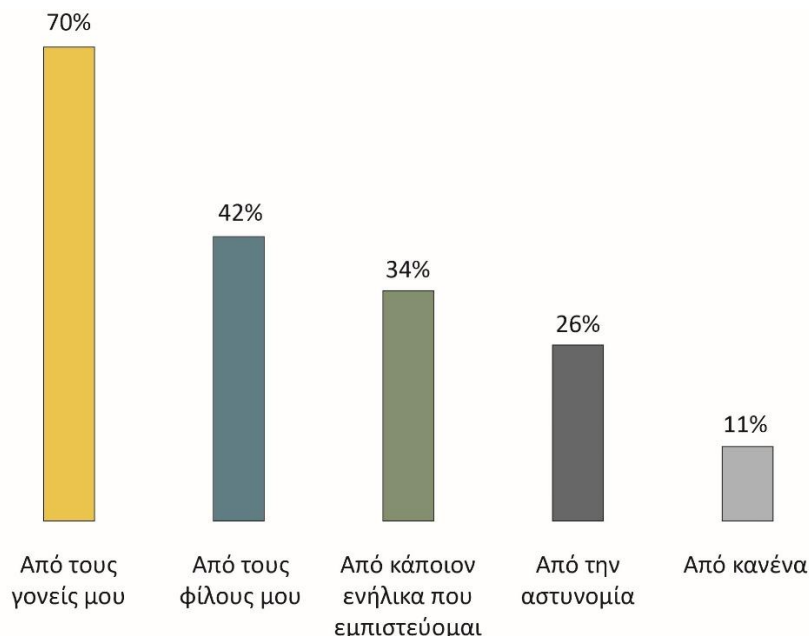
- Τα κορίτσια φαίνεται ότι βιώνουν κακοποίηση ή παρενόχληση λόγω του φύλου τους πιο συχνά (13%) από τα αγόρια (8%). Όσον αφορά στο άλλο φύλο το ποσοστό είναι 37%.

Γράφημα 2: Ποσοστό ερωτηθέντων μαθητριών/μαθητών που απάντησαν καταφατικά στην ερώτηση «Έχετε δει ποτέ κάποιον άλλο να παρενοχλείται ή να εκφοβίζεται στο διαδίκτυο λόγω του φύλου του;»

- Περισσότερα κορίτσια σε σχέση με τα αγόρια έχουν γίνει μάρτυρες κακοποίησης ή παρενόχληση λόγω φύλου. Στο 60% φτάνει το ποσοστό των εφήβων που δηλώνει ότι ανήκει στο άλλο φύλο και έχει γίνει μάρτυρας τέτοιου περιστατικού.
- Η πλειοψηφία των εφήβων 70% δηλώνει ότι θα ζητούσε βοήθεια από τους γονείς στην περίπτωση που αντιμετώπιζε οποιαδήποτε μορφή βίας στο διαδίκτυο. Ακολουθούν οι φίλοι (42%), κάποιος ενήλικας που εμπιστεύονται (34%), η αστυνομία (26%) και 12% δηλώνει ότι δε θα ζητούσε βοήθεια από κανέναν.

Γράφημα 3: «Από ποιόν θα ζητούσατε βοήθεια σε περίπτωση που αντιμετωπίζατε οποιαδήποτε μορφή βίας στο διαδίκτυο;» (απάντηση σε ερώτηση πολλαπλής επιλογής)

- Αναλύοντας σε βάθος όμως τα αποτελέσματα της έρευνας, προκύπτει ότι οι έφηβοι που έχουν βιώσει ή παρατηρήσει βία σε ποσοστό 39% δεν ανέφεραν το περιστατικό σε κανέναν, 29% ανέφερε το περιστατικό στην πλατφόρμα που χρησιμοποιούσε και 26% σε κάποιον έμπιστο ενήλικα.
- Από τα σημαντικότερα συμπεράσματα που προκύπτουν από την ανάλυση της έρευνας είναι ότι σχεδόν οι μισοί έφηβοι έχουν εκτεθεί ως παρατηρητές σε περιπτώσεις βίας στο διαδίκτυο και 13% των εφήβων έχει βιώσει διαδικτυακή βία. **Εντυπωσιακό είναι ότι 43% των εφήβων που δηλώνουν "Άλλο" στην ερώτηση για το φύλο, δηλώνουν ότι έχουν υποστεί διαδικτυακή βία γεγονός που αναδεικνύει την αυξημένη ευαλωτότητα που έχουν και στο διαδίκτυο παιδιά και έφηβοι μη συμβατικού σεξουαλικού προσανατολισμού.**
- Επίσης, ενδεικτικό είναι ότι 38% των εφήβων δεν γνωρίζει πώς να αναφέρει περιστατικά διαδικτυακής βίας στις πλατφόρμες. Όπως προκύπτει από την έρευνα οι έφηβοι δεν είναι εξοικειωμένοι με βασικές μορφές βίας όπως η έμφυλη βία ή η ρητορική μίσους γεγονός που λειτουργεί αποτρεπτικά στο να αναγνωρίζουν αυτές τις μορφές βίας όταν τις συναντούν. Πιο συγκεκριμένα 69% είτε δεν γνωρίζει καθόλου είτε δεν είναι σίγουρο τι είναι η έμφυλη διαδικτυακή βία, ενώ το 80% δηλώνει ότι δεν γνωρίζει τι είναι η ρητορική μίσους στο διαδίκτυο.
- Η έρευνα αναδεικνύει την αναγκαιότητα περισσότερης ενημέρωσης των εφήβων για τους τρόπους ενδεδειγμένης αντίδρασης όταν βιώνουν ή συναντούν βία στο διαδίκτυο.
- Τέλος, εντυπωσιακό είναι το ποσοστό των εφήβων που θεωρούν ότι η διαδικτυακή βία είναι ένα μεγάλο πρόβλημα για τους ανήλικους (83%) ενώ 44% δεν νιώθει ασφάλεια όταν χρησιμοποιεί το διαδίκτυο. Οι έφηβοι φαίνεται ότι νιώθουν λιγότερη ασφάλεια σε πλατφόρμες κοινωνικής δικτύωσης και πλατφόρμες live streaming (46%), ακολουθούν οι πλατφόρμες διαδικτυακών παιχνιδιών, τα chat rooms (27%) και τα περιβάλλοντα instant messaging (26%).

Συμβουλίου της 14^{ης} Μαΐου 2024 για την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και των εξ οικείων βίας, η οποία στο άρθρο (25) αναφέρει τα εξής: “Τα τελευταία χρόνια, η αύξηση της χρήσης του διαδικτύου και των μέσων κοινωνικής δικτύωσης έχει οδηγήσει σε απότομη αύξηση της δημόσιας υποκίνησης βίας και μίσους, μεταξύ άλλων με βάση το φύλο. Η εύκολη, ταχεία και ευρεία διάδοση της ρητορικής μίσους στον ψηφιακό κόσμο ενισχύεται από το φαινόμενο της άρσης των αναστολών στο διαδίκτυο, καθώς η εικαζόμενη ανωνυμία στο διαδίκτυο και η αίσθηση ατιμωρησίας μειώνουν τις αναστολές των ανθρώπων να προβαίνουν σε ρητορική αυτού του είδους.”

“Οι γυναίκες αποτελούν συχνά στόχο σεξιστικού και μισογυνικού μίσους στο διαδίκτυο, το οποίο μπορεί να κλιμακωθεί και να λάβει τη μορφή εγκλημάτων μίσους εκτός διαδικτύου. Αυτή η συμπεριφορά πρέπει να προλαμβάνεται ή να αναχαιτίζεται σε πρώιμο στάδιο.”

“Η γλώσσα που χρησιμοποιείται σ’ αυτό το είδος υποκίνησης δεν αναφέρεται πάντα άμεσα στο φύλο του στοχοποιούμενου προσώπου ή προσώπων, αλλά τα κίνητρα που απορρέουν από προκαταλήψεις μπορούν να συναχθούν από το συνολικό περιεχόμενο ή το πλαίσιο της υποκίνησης.” (https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/PDF/?uri=OJ:L_202401385&qid=1718629818751).

Η πηγή που χρησιμοποιήθηκε για την άντληση των στοιχείων είναι το Ελληνικό Κέντρο Ασφαλούς Διαδικτύου, επίσημος εκπρόσωπος στην Ελλάδα των Πανευρωπαϊκών Οργανισμών INSAFE / INHOPE που χαράσσουν την ευρωπαϊκή στρατηγική για ένα ασφαλές και ποιοτικό διαδίκτυο (<https://saferinternet4kids.gr/category/ereyna/>), και η Ευρωπαϊκή Ένωση/EUR-Lex (https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/PDF/?uri=OJ:L_202401385&qid=1718629818751).

Το **paratiritirio.isotita.gr** είναι ο διαδικτυακός κόμβος της Γενικής Γραμματείας Ισότητας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. για τη συλλογή, ανάλυση, επεξεργασία και διάχυση στατιστικών δεδομένων και δεικτών που σχετίζονται με τις πολιτικές ισότητας των δύο φύλων.

Σκοπός του είναι η αποτύπωση των έμφυλων διαφοροποιήσεων σε 12 βασικά πεδία πολιτικής και η παρακολούθηση των τάσεων, εξελίξεων στην Ελλάδα σε βάθος χρόνου. Περιλαμβάνει 84 δείκτες φύλου που είτε έχουν υιοθετηθεί σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης με βάση την Πλατφόρμα Δράσης του Πεκίνου, είτε σχετίζονται με ειδικότερες εθνικές προτεραιότητες. Οι δείκτες συνοδεύονται από τα μεταδεδομένα, καθώς και από έγγραφα που αφορούν σε συναφείς εκθέσεις και μελέτες.

Paratiritirio.isotita.gr

e-mail: paratiritirio@isotita.gr